

Generalizarea problemei VIII. 169 din Recreații Matematice, nr. 2/2013

*Dumitru M. BĂTINEȚU-GIURGIU*¹, *Neculai STANCIU*²,
*Titu ZVONARU*³

Abstract. The purpose of this note is to establish a generalization of Nesbitt inequality.

Keywords: Nesbitt type-inequality.

MSC 2010: 26D15.

Problema VIII. 169 din Recreații Matematice, propusă de **Marian Cucoaneș**, are următorul enunț:

Pentru $a, b, c \in \mathbb{R}_+^$, demonstrați inegalitatea:*

$$(1) \quad \frac{a}{b^2 + c^2} + \frac{b}{c^2 + a^2} + \frac{c}{a^2 + b^2} \geq \frac{3(a + b + c)}{2(a^2 + b^2 + c^2)}.$$

Soluție. Notăm $X_{3,2} = a^2 + b^2 + c^2$, $X_{3,1} = a + b + c$, și atunci inegalitatea (1) se scrie:

$$(2) \quad \frac{a}{X_{3,2} - a^2} + \frac{b}{X_{3,2} - b^2} + \frac{c}{X_{3,2} - c^2} \geq \frac{3}{2} \cdot \frac{X_{3,1}}{X_{3,2}}.$$

Fără a restrânge generalitatea, presupunem că $a \geq b \geq c$. Rezultă că $\frac{1}{X_{3,2} - a^2} \geq \frac{1}{X_{3,2} - b^2} \geq \frac{1}{X_{3,2} - c^2}$. Conform inegalității lui Cebâșev, avem:

$$W = \sum_{ciclic} \frac{a}{X_{3,2} - a^2} \geq \frac{1}{3} \cdot X_{3,1} \cdot \sum_{ciclic} \frac{1}{X_{3,2} - a^2},$$

de unde, conform inegalității lui Harald Bergström, deducem că

$$W \geq \frac{1}{3} X_{3,1} \cdot \frac{9}{\sum_{ciclic} (X_{3,2} - a^2)} = 3 \cdot X_{3,1} \cdot \frac{1}{2 \cdot X_{3,2}} = \frac{3}{2} \cdot \frac{X_{3,1}}{X_{3,2}},$$

ceea ce încheie demonstrația.

Soluția prezentată mai sus ne sugerează o generalizare imediată, obținută cu aceleași mijloace.

Generalizare a problemei VIII. 169. *Dacă $n \in \mathbb{N}^* - \{1\}$, $m, p \in \mathbb{R}_+^*$, $x_k \in \mathbb{R}_+^*$, $\forall k = \overline{1, n}$, și dacă notăm: $X_{n,m} = \sum_{k=1}^n x_k^m$, $X_{n,p} = \sum_{k=1}^n x_k^p$, atunci:*

$$(3) \quad V = \sum_{k=1}^n \frac{x_k^m}{X_{n,p} - x_k^p} \geq \frac{n}{n-1} \cdot \frac{X_{n,m}}{X_{n,p}}.$$

¹Profesor, Colegiul Național „Matei Basarab”, București

²Profesor, Școala Generală „George Emil Palade”, Buzău; email: stanciuneculai@yahoo.com

³email: tzvonaru@yahoo.com

Demonstrație. Fără a restrânge generalitatea, presupunem că $x_1 \geq x_2 \geq \dots \geq x_n$ și, prin urmare, avem: $\frac{1}{X_{n,p} - x_1^p} \geq \frac{1}{X_{n,p} - x_2^p} \geq \dots \geq \frac{1}{X_{n,p} - x_n^p}$. Aplicând inegalitatea lui Cebășev pentru

$$x_1^m \geq x_2^m \geq \dots \geq x_n^m \quad \text{și} \quad \frac{1}{X_{n,p} - x_1^p} \geq \frac{1}{X_{n,p} - x_2^p} \geq \dots \geq \frac{1}{X_{n,p} - x_n^p},$$

vom obține:

$$(4) \quad V = \sum_{k=1}^n \frac{x_k^m}{X_{n,p} - x_k^p} \geq \frac{1}{n} \left(\sum_{k=1}^n x_k^m \right) \left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{X_{n,p} - x_k^p} \right).$$

Aplicând inegalitatea lui Harald Bergström, din (4) rezultă:

$$V \geq \frac{1}{n} X_{n,m} \frac{n^2}{\sum_{k=1}^n (X_{n,p} - x_k^p)} = \frac{n \cdot X_{n,m}}{(n-1) \cdot X_{n,p}},$$

ceea ce era de demonstrat.

Observații. 1) Dacă $m = p \in \mathbb{R}_+^*$, atunci inegalitatea (3) devine:

$$(5) \quad \sum_{k=1}^n \frac{x_k^m}{X_{n,m} - x_k^m} \geq \frac{n}{n-1}, \quad \forall m \in \mathbb{R}_+^*.$$

2) Dacă în (5) luăm $m = 1$, obținem inegalitatea

$$(N) \quad \sum_{k=1}^n \frac{x_k}{X_{n,1} - x_k} \geq \frac{n}{n-1},$$

adică inegalitatea lui Nesbitt pentru n variabile.

3) Dacă în (3) luăm $n = 3$, $x_1 = a$, $x_2 = b$, $x_3 = c$, atunci obținem inegalitatea

$$\frac{a^m}{b^p + c^p} + \frac{b^m}{c^p + a^p} + \frac{c^m}{a^p + b^p} \geq \frac{3(a^m + b^m + c^m)}{2(a^p + b^p + c^p)},$$

de unde pentru $m = p = 1$ obținem inegalitatea clasică a lui Nesbitt, adică

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2},$$

iar pentru $m = 1$, $p = 2$ obținem inegalitatea din problema VIII. 169.

Propunem cititorului să demonstreze, în aceeași manieră, generalizarea următoare a Problemei VIII. 169:

Fie $n \in \mathbb{N}^* - \{1\}$, $a \in \mathbb{R}_+$, $b, c, d, m, p \in \mathbb{R}_+^*$, $x_k \in \mathbb{R}_+^*$, $k \in \overline{1, n}$, $X_{n,m} = \sum_{k=1}^n x_k^m$, $X_{n,p} = \sum_{k=1}^n x_k^p$, astfel încât $c \cdot X_{n,p} > d \cdot \max_{1 \leq k \leq n} x_k^p$. Să se arate că

$$(6) \quad \sum_{k=1}^n \frac{a \cdot X_{n,m} + b \cdot x_k^m}{c \cdot X_{n,p} - d \cdot x_k^p} \geq \frac{n(an+b)}{cn-d} \cdot \frac{X_{n,m}}{X_{n,p}}.$$